

Checklist door- en uitstroom jeugdzorg^{plus} bij 16^{plus}

“Hoe voorkomen we dat jeugdigen die 18 worden twee weken voor hun verjaardag ‘over de schutting worden gegooid’?”

Het uitgangspunt bij gesloten plaatsing is zo kort als mogelijk, zo lang als nodig. Zodra een jeugdige wordt geplaatst in een gesloten jeugdhulpinstelling staat daarom naast behandeling de uit- en doorstroom centraal. Vanaf de leeftijd van 16,5 zou iedere jeugdige een toekomstplan moeten hebben. Niet enkel omdat er een plan moet zijn, maar een toekomstplan omdat het belangrijk is dat de toekomst van deze jeugdigen een plek krijgt in de uitvoering van het ondersteuningstraject. In het toekomstplan staat beschreven wat hij of zij wil bereiken op de verschillende leefdomeinen en welke ondersteuning van wie hiervoor nodig is.

Onderstaande checklist houdt je scherp bij het organiseren van door- en uitstroom.

Casusregie check

Casusregisseur

De plaatsende instantie heeft altijd de casusregie. Bij een juridisch kader voor kinderen onder de 18 jaar is de GI casusregisseur. Het gaat in dit geval om een OTS of voorgedij kinderbeschermingsmaatregel. Voor kinderen boven de 18 jaar is casusregisseur de bewindvoerder of mentor, tenzij er sprake is van verlengde jeugdhulp. Dan blijft de GI casusregisseur. In het vrijwillig kader is zowel voor 18- als 18+ de gemeente (CJG/wijkteam) de casusregisseur.

Vormgeven van casusregie

De casusregisseur is verantwoordelijk voor de totstandkoming van het toekomstplan en de vervolgoplossing. Het perspectief van de jeugdige is hierin leidend. Met hem of haar en de betrokken ouder(s) wordt als eerste gesproken. Hierna sluiten professionals vanuit verschillende leefgebieden aan om mee te denken. Op basis van deze gesprekken wordt het juiste begeleidingsteam samengesteld en het plan gemaakt dat op het (duurzame) perspectief aansluit.

Toekomstplan check

De casusregisseur en relevante betrokkenen ondersteunen de jeugdige bij het formuleren van zijn/haar toekomstplan. Meer weten over het toekomstplan?

[Vind hier uitleg over de bouwstenen van een toekomstplan, inclusief voorbeelden.](#)

Checkdubbelcheck

Doe na het formuleren van het toekomstplan een dubbelcheck:

- Is het plan daadwerkelijk van de jeugdige en sluit het aan bij zijn/haar dromen of is het meer een behandelplan*?
- Welke stappen richting de droom van de jeugdige kun je nu al zetten om daar te komen? Denk aan het aansluiten bij hobby's, talenten en interesses.
- Kan de uitvoering van deze stappen ook al (deels) buiten de geslotenheid plaatsvinden en wat is daarvoor nodig?
- Hoe houden we de geslotenheid zo kort mogelijk? En hoe zien we dit terug in de afspraken die gemaakt zijn?

* In dit stuk maken we onderscheid tussen het behandelplan en het toekomstplan. Zij zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Geef ze apart aandacht, maar zorg dat ze verbonden zijn.

Financieringscheck

Wanneer passende vervolghulp noodzakelijk en de zorgvraag helder is, is het belangrijk te onderzoeken vanuit welke financiering deze zorg betaald moet worden. Dit kan zijn: WLZ, (verlengde) jeugdhulp en/of WMO. Tijdens het verblijf staat de vervolgvraag centraal en de financieringskeuze sluit daarop aan. Het is belangrijk dat bij aanvang en bij de periodieke evaluatie van het toekomstplan deze passende vervolghulpvraag centraal blijft staan én dat de financiering hierop aan blijft sluiten.

Bij het organiseren van de vervolghulp en de aansluitende financiering werk je samen met gemeenten, zorgkantoren en verzekeraars. Vanuit deze gescheiden financieringsstromen worden zorgaanbieders gecontracteerd. Vraag aan deze partijen welke zorg zij bij welk zorgaanbieders hebben ingekocht. En of het gecontracteerde aanbod antwoord kan geven op de zorgvraag die de jeugdige heeft.

Bij jeugdigen waar geen ontwikkelperspectief (geen ontwikkelmogelijkheden) aanwezig is kan WLZ de juiste financiering zijn. Dit kan zijn een Wlz of vanaf 1-1-2021 een Wlz GGZ. Wanneer een WLZ aanvraag onvoldoende bijtijds wordt aangevraagd is aanmelding bij passende vervolgplekken niet mogelijk, waardoor stagnatie bij doorstroom plaatsvindt. Door tijdig WLZ aan te vragen voorkom je een oneigenlijke aanvraag verlengde jeugdzorg. Let wel, de datum van afgifte staat gelijk aan de ingangsdatum van de indicatiestelling.

Checkvragen voor de professional bij de financieringscheck

Is er een ontwikkelperspectief?

Welke financieringsvorm past bij dit perspectief

Weet ik welke stappen ik moet zetten om deze financiering te realiseren?

Wat of wie heb ik nodig om deze stappen te kunnen zetten?

Onduidelijkheden over WLZ?

- Lees meer over de overgang Jeugdwet – Wlz in de bijlage van het werkboek
- Bekijk de veelgestelde vragen aan het CIZ, of neem contact met hen op.

Uitvoeringscheck

- Stel op basis van het toekomstplan een team samen dat, naast de jeugdige en ouder(s), bestaat uit hulpverleners/organisaties die actief een bijdrage gaan leveren aan de vervolgstap.
- Kijk kritisch wie op welk moment een bijdrage gaat leveren. Let hierbij o.a. op verantwoordelijkheden en rollen.
- Plan een overlegmoment met het team om het volgende te bespreken:
 - Wat is het einddoel?
 - Welke stappen/acties moeten er gezet worden om daar te komen?
 - Wie heeft daarin welke verantwoordelijkheid?
 - Wat is de tijdlijn?
 - Hoe informeren we elkaar over de voortgang?
 - Welke tussentijdse evaluatiemomenten bouwen in?
- Maak op basis hiervan een overzichtelijke planning waarin staat wie wat doet op welk moment.
- Plan de voortgangsafspraken in.
- Plan de tussentijdse evaluatie momenten in.

Eigen checks

Heb jij zelf nog extra checks die je van belang vindt in dit proces? Voeg ze toe, zodat je een complete checklist hebt.

Tips

- Stagneert het proces? Of krijgen jullie het perspectief niet helder? Dan kan je het expertteam vragen om mee te denken.
- Ga bij onduidelijkheden over waar vervolgplaatsen zijn na of er in jouw regio afspraken zijn gemaakt met zorgaanbieders over de mogelijkheden, ontwikkelingen en de wachtlijsten.
- Voorkom in het wilde weg aanmelden door eerst helder te krijgen wat de vraag is en welk aanbod vervolgens nodig is. Doe daarna een check bij de gemeente of het zorgkantoor welke zorgaanbieder is gecontracteerd waarvoor, zodat je gericht kan aanmelden.
- Maatwerk aanbod organiseren? [Raadpleeg het stappenplan maatwerk.](#)
- In [het kwaliteitskader Jeugdzorgplus](#), ontwikkeld door jeugdzorg Nederland, staan de kwaliteitsnormen verantwoorde zorg voor Jeugdzorgplus beschreven.
- Bekijk de [richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming](#) die ondersteuning kunnen bieden in jouw dagelijkse werk.